

СССР-са первој созыва Верховној Сöветлөн мөд Гессія

Гессіялөн вогсөм

Август 10-д лунд, Кремльн, вогсө СССР-са Верховној Сöветлөн мөдөд Гессія Кык час лунын вөли Союзса Сöветлөн заседаніе, кодөс востіс Союзса Сöветлөн Председател депутат А. А. Андрејев.

Заседаніе вылын өтсөдласөн вынсөддөма Гессіялыс ташөм сорнитанторјас:

1. 1938 во выло СССР-са јединөј государственној бјуджет вынсөдөм. Пыртсө СССР-са Совнаркомдн.

2. „СССР-са Сојузној да автономној рес публикајасса судоустројствојлыс Положеніелөн“ проект. Пыртсө СССР-са СНК-дн.

3. СССР-са Верховној Суд бөрјөм.

4. „СССР-са гражданство јылыс“ законлөн проект. Пыртсө СССР-са СНК-дн.

5. „Международној договорјас ратифіцирујтан да феконсірујтан пöрадөк јылыс“ законлөн проект. Пыртсө Националностјас Сöветса Иностранној делөјас куза Комиссиядн.

6. „Откаоулыс овмөсјасса вөвјас выло государственној налог јылыс“ законлөн проект. Пыртсө Сојузса Сöветлөн Законодательној Предположеніејас Комиссиядн.

7. Ставсојузса вѣму овмөс выставка јылыс. Пыртсө Украинскөј ССР-са депутатјас группадн.

8. СССР Верховној Сöвет Президиумлөн Указјас јылыс, кодјасөс примітөма первој да мөдөд Гессіяјас костын да подлөжитөны вынсөддны СССР-са Верховној Сöветлөн.

4 час лунын вөли Националностјас Сöветлөн заседаніе, кодөс востіс Националностјас Сöветса Председател депутат Н. М. Шверник.

Заседаніе вылын өтсөдласөн примітсө Гессіялыс сїд-жө сорнитанторјассө, кодјасөс примітөма Сојузса Сöветлөн.

7 час рытын Союзса Сöветлөн да Националностјас Сöветлөн вөли өтувја заседаніе.

Присутствуйтөны уна гөстјас—московскөј заводјасса да фабрикајасса рабочөјјас, наукаса, культураса, искусствоса, Краснөј Арміјаса да Флотса представителјас.

Правітелственној лөжајасын петкөдчөны Сталин, Молотов, Калінін, Каганович, Ворошилов, Микојан, Жданов, Јежов, Хрущев јортјас, СССР Верховној Сöвет Президиумса шленјас, Народној Комиссарјас.

Зөв ыжыд кыпыдлувөн депутатјас да гөстјас чолмалөны Сталин јортсө, партијаса да правітелствоса руководителјассө. Залса өтї помсаң да мөд помөз кылөны гора, радујчана чолмалөмјас Сöветскөј Сојузса народјаслөн кывјас вылын.

Председателствуйтыс Андрејев јорт Сојузса Сöветлыс да Националностјас Сöветлыс өтувја заседаніе јөздөд вогсөмдн да доклад выло кыв сетө СССР-са Финансјас куза Народној Комиссар Зверев јортлы. Гессія ыжыд выманіеөдн кывзө Зверев јортлыс доклад, кодї озыр јаркөј цифрајасөн да фактјасөн Сöветскөј Сојузса овмөс да культура чорічалөм јылыс.

1938 во выло СССР-лөн јединөј государственној бјуджет составитас доходјас куза 125 мільярд 184 мільион шайт да рөскөдјас куза—123 мільярд 684 мільион шайт.

Сојузној да республиканскөј бјуджетјас куза народној овмөс финансирујтөм выло торјөдсө 47 мільярд 212 мільион шайт, сојузној да республиканскөј бјуджетјас куза социално-культурној рөскөдјас выло—12 мільярд 148 мільион шайт, а местној бјуджетјаскөд өтлаын—31,4 мільярд шайт.

Зверев јорт заключеніејас торјөдн сувтлө странаса оборона нуждајас выло. Сїд казтыштө фашистскөј странајаслөн помтөм провокаціонној усласөмјас јылыс, кодјас зїлөны өзтны војна СССР-лы паныд. Мөгыс сыын, медем музлытөг јонмөдны социализм великөј страналыс оборонасө. Такөд јтөдын 1938 во выло государственној бјуджет страналөн оборона нуждајас выло ассїгнованіејас

урчитө 27 мільярд шайт мында.

СССР-са Верховној Сöветлөн Гессія, ассыс ошкөм выражајтөмдн, бурној аплодисментјасөн чолмалө Финансјас куза Народној Комиссарлыс зајавленіесө. Депутатјас вөчөны пөс овација непобөдїмөј Рабоче-Крестьянскөј Краснөј Арміја да Военно-Морскөј Флот чест куза.

Зверев јорт доклад бөрын заседаніе тупкысө.

Сојузса Сöветлөн 1938 вога август 11-өд лунга заседаніе јылыс інформаціонној јуөртөм

Август 11-өд лунд, 11 час лунын, СССР-са Верховној Сöвет заседаніејас залын, Кремльн, муніс Сојузса Сöветлөн мөд заседаніе.

Председателствуйтө—Сојузса Сöветын Председател депутат А. А. Андрејев.

Сојузса Сöвет кывзө содоклад Сојузса Сöвет Бјуджетној Комиссияын председател депутат І. І. Сидоровлыс сорнитанторјаслөн первој пункт куза—1938 во выло СССР-лыс јединөј государственној бјуджет вынсөдөм јылыс.

Бјуджетној Комиссия содоклад бөрын Сојузса Сöвет вужө СССР-лөн 1938 во выло јединөј государ-

ственној бјуджет јылыс доклад куза преңіејасө.

Преңіејасын выступајтисны депутатјас д. С. Коротченко (Амур-Нижнеднепровскөј округ, Украинскөј ССР), Т. І. Куліјев (Сабір—Абадскөј округ, Азербайджанскөј ССР), П. Н. Пичугина (Пролетарскөј округ, Москва), Ф. В. Шагимарданов (Суванскөј округ, Башкірскөј АССР), Финансјас куза РСФСР-са Народној Комиссар В. Ф. Попов јорт да депутат М. Курбанов (Кулабскөј округ, Таджікскөј ССР).

Та вылын Сојузса Сöвет мөд Гессіялөн мөд заседаніе тупкысө.

Националностјас Сöветлөн 1938 вога август 11 лунга заседаніе јылыс інформаціонној јуөртөм

Август 11-өд лунд 6 час рытын, СССР-са Верховној Сöвет заседаніејас залын, Кремльн, муніс Националностјас Сöветлөн мөд заседаніе. Председателствуйтө—Националностјас Сöветса Председател депутат Н. М. Шверник.

Националностјаслөн Сöвет кывзө содоклад Националностјас Сöветлөн Бјуджетној Комиссияса Председател депутат І. С. Хох-

ловлыс сорнитанторјаслөн первој пункт куза—1938 во выло СССР-са јединөј государственној бјуджет вынсөдөм јылыс.

Бјуджетној Комиссия содоклад бөрын Националностјаслөн Сöвет вужө 1938 во выло СССР-са јединөј государственној бјуджет јылыс доклад куза преңіејасө.

Преңіејасын выступітисны депутатјас Н. А. Бул-

ганін (Московскөј городскөј округ, РСФСР), С. Г. Хоштарія (Гагрінскөј округ, Абхазскөј АССР), М. В. Кулагін (Слудскөј карса округ, БССР) С. М. Арушанян (Микојановскөј округ, Армјанскөј ССР) да Г. А. Фінмухаметов (Ново-Шешмінскөј округ, Татарскөј АССР).

Та вылын Националностјас Сöвет мөд Гессіялөн мөд заседаніе тупкысө.

Сојузса Сöвет заседаніе јылыс 1938 вога август 13-өд лунга інформаціонној јуөртөм

Төрыт, август 13-өд лунд, 11 час лунын, СССР-са Верховној Сöвет заседаніејас залын, Кремльн муніс Сојузса Сöветлөн којмөд заседаніе.

Председателствуйтө—Сојузса Сöветса председателсө вөжыс депутат Т. Ф. Лысенко.

Сорнитанторјасын—1938 во выло СССР-са јединөј государственној бјуджет јылыс доклад куза преңіејас.

Преңіејасын выступајтисны депутатјас Н. І. Наталевич (Слудскөј округ, Белорусскөј ССР), В. М. Бахрадзе (Кутаїсскөј округ, Грузінскөј ССР), А. Ф. Никоноров (Архангелскөј городскөј округ, Архангелскөј област), С. М. Шарафөјев (Менделөевскөј округ, Татарскөј АССР), А. С. Пірузян (Кированадскөј округ, Армјанскөј ССР), С. М. Иванов (Улан-Удөскөј селскөј округ, Бурјато-Монголскөј АССР) да К. І. Николајева (Калінінскөј округ, Калінінскөј област).

Та вылын Сојуз Сöветса мөд Гессіялөн којмөд заседаніе тупкысө.

ССР Сојузса Народној Комиссарјас Сöветын

Вартан ужјас вылын машиністјаслы, тракторістјаслы, весовщикјаслы да колхозникјаслы мынтысөм јылыс

Вартан ужјас вылын ужалысјаслыс вартан срокјас чінтөмын заинтересованост кыпөдөм мөгыс ССР Сојузса Народној Комиссарјаслөн Сöвет шуис:

кыпөдны 1938 вога урожај вартөм заводітчөмсаң вартан ужјас вылын ужалыс машиністјаслы, тракторістјаслы да колхозникјаслы ужыс мынтысөм, налы ужыс мынтысөмлыс ташөм размер лөсөдөмдн:

1. МК—1100 молотїлкајас вылын машиністјаслы:

а) машиніст, кодї лунтырөдн вартас 12 тоннөз, МТС-саң лїбө совхозсаң бөстө сыдн вартөм наң быд тонныс 1 шайт 20 ур сөмөдн да 600 грамм наңдн;

б) машиніст, кодї лунтырөдн вартас 12 тоннаыс унжык, бөстө 12 тоннаыс

вывтї сыдн вартөм наң быд тоннаыс—1 шайт 80 ур сөмөдн да 850 грамм наңдн; в) машиніст, кодї став вартан сезондн вартас 400 тонныс унжык наң, бөстө премія-надбавка 50 ур мында сөмөдн да 250 грамм наңдн 400 тонн вывтї сыдн быд вартөм тоннаыс, сїдө 400 тонн наңсөкө сїдөд лөб вартөма вартны заводітчөмсаң 60 календарној луныс ічөтжык срокдн;

г) машиніст, кодї став вартан сезондн вартас 550 тонныс унжык наң, бөстө содтөд премія надбавка 50 ур мында сөмөдн да 250 грамм наңдн сыдн 550 тонн вывтї быд вартөм тонн наңыс, сїдө 550 тонн наңсөкө сыдн лөб вартөма вартны заводітчөмсаң 70 кален-

дарној луныс ічөтжык срокдн.

2. МО—900 да БдО—34 молотїлкајас вылын машиністјаслы:

а) машиніст, кодї вартас лунтырөдн 8 тоннөз, МТС-саң лїбө совхозсаң бөстө сыдн вартөм наң быд тонныс 1 шайт 60 ур сөмөдн да 600 грамм наңдн;

б) машиніст, кодї вартас лунтырөдн 8 тонныс унжык, бөстө 8 тонн вывтї сыдн быд вартөм тонныс 2 шайт 40 ур сөмөдн да 850 грамм наңдн;

в) машиніст, кодї вартас став вартан сезонө 250 тонныс унжык наң, бөстө премія-надбавка 65 ур мында сөмөдн да 250 грамм наң быд тоннаыс, кодөс вартөма сыдн 250 тонн вывтї, сїдө 250 тонн наңсөкө сыдн лөб вартөма вартны заводітчөмсаң 60 календарној луныс ічөтжык срокдн;

г) машиніст, кодї вартас став вартан сезонө 350 тонныс унжык наң, бөстө содтөд премія-надбавка 65 ур мында сөмөдн да 250

грамм наңдн быд тоннаыс, кодөс вартөма сыдн 350 тонн вывтї, сїдө 350 тонн наңсөкө лөб вартөма вартны заводітчөмсаң 70 календарној луныс ічөтжык срокдн.

3. Сыыс кыңці воштөмјастөг вартөмыс, бура вартөмыс да наңсө бура весалөмыс машиніст бөстө торја премія ташөм размерын:

а) МТС-са машиніст—сыдн обслуживајтан колхозсаң, колхоз правленіе доңјалөм сертї,—өтї трудофөң сыдн вартөм быд 10 тонн наңыс;

б) совхозса машиніст—ставсө 100 шайтөз сөм вартөм помасөм бөрын, совхозса директор доңјалөм сертї.

4. Лөсөдны, мыј вартанінын машиніст ем молотїлној агрегатса начальник, вескөдлө вартөмын ужалысјас бригададн, лөсөдө обяванностјас быд работниклыс, кыкүтө молотїлка да вартөм качество состојавіејас.

Машиністы подчінајтчөны молотїлка да двигател вылын став ужалысјас (весовщикјасыс кыңці).

5. МТС-јасса весовщикјаслы молотїлкајаслн вартөм да комбайнјаслн ідралөм став наң тырвыдө веситөмыс лөсөдны МТС-саң мынтысөм 200 шайтөн төлыс да сыыс кыңці весовщикјаслы, кодјас өкуратвө да тырвыдө веситөны быдлун став вартөм наң сетны премія 100 шайтөн да 40 кілограмм наңдн төлыс.

6. Објажитны МТС-јасса директорјассө сетны машиністјаслы да весовщикјаслы ужалан дон кыкыс төлыснас 5-өд да 20-өд чїслөјасө.

7. Рекомендуйтны колхозјаслы начїслајтны колхозникјаслы, кодјас ужалөны вартөмын, трудофөңјас быд тонн вартөм наңыс колхозник квалифікаціја да молотїлка произөдїтелност сертї ташөм размерјасын өтї колхозник выло:

Партијној олџм

**Выдвіженец-инструктор
Попов јорт**

Комсомолец Андрей Васильевич Попов јорт колџм војасџ ужаліс Морџнса тракторној базаын тракторістџн. Трактор вылын ужалігџн Попов јорт петкџдліс стахановскџј ужлыс образџџас. Сіјџ вџлі тракторіст-стахановец.

Сыктывџнса рајкомол Попов јортџс, кыџі тракторіст-стахановецџс выдвџнітџ ужавны рајкомолса инструкторџ да бџрјџны рајкомол бјурџса шленџ.

Попов јорт быдмџ џџіџ. Сіјџ велџдџџ політшколајас вылын, лыдџџ газџџџас да художественној кыгајас. Активџџа участвџџтџ общештџвенној олџмын.

Попов јортџс, кыџі активџној комсомолецџс, партијаџн прџверітџм јортџс 1937-џџ вога нојабр тџлысын ВКП(б) рајком берџса

партијној организација прімітџ ВКП(б)-са шленџ кандидатџ.

Оні Попов јорт ВКП(б)-са шленџ кандидат, коді збылыс тышкаџџ партијаџн поручітџм џелџ олџмџ прџртџм вџсна.

Местајас вылџ командіровкајасџ ветлігџн Попов јорт бура ужалџ комсомолецјаскџџ. Сіјџ велџдџ комсоргјасџс кыџі буржыка вескџдлыны комсомолскџј организацијаџн, комсомолецјасџн. Попов јорт местајасџџ ветлігџн оз сџмын ужсџ нудџ комсомолецјас пџвсын, сіјџ, кыџі тракторіст-стахановец, јџна інтџресујтџџ тракторној ужџн да тракторістјаскџџ нудџлџ беседајас, најџс кџтыртџ стахановскџј ужџ.

Желкіна.

Ыжыдалџ сезоншџіна

Мажаса лесној парторганизаціјаын колџм тџвса вџрлезан ужјас ештџџџм бџрын, „ештџџісны“ і партијној уж нудџџм.

Парторганизаціјаын кџџ ескџ лыдџысџ ВКП(б) са 7 шлен да кандидат, но налџн ужыс некџн оз тыдав. Політшколајас оз овлывлыны. Парторганизаціја џнџџ ез обсуџдајт XV областној партијној конференціалыс шудџм.

Коммунистјас масса пџвсын оз нудџны партијномассџџџ уж. 7 тџлысџн ез гџтџвџтны да прімітны большевістскџј партија радџ нџџтџ мортџс. Ужыс оз тыдав і сочувствујушџџјас да комсомолецјас пџвсын.

Ташџм кывкџттџма ужалџмџ парторг Казаков јорт зџлџ зџбны „вџрын ужалыс-

јас абу чџкџраџџ, коммунистјас вџр участџкјасын“ сајџ, кџџ ескџ вџрын ужалысјас, кџні најџ ужалџны, сені і ем коммунист, но век-жџ некџщџм уж оз нудџны, а парторг Казаков налыс колана ногџн ужсџ оз требујт.

Вџрын омџла партијномассџџџ уж нудџџм вџсна рабџџџјас шџкыда ветлџны гортаныс. Омџла мунџ турун пуктан уж да тџвса вџрлезіг кџжлџ лџсџџчана ужјас. Колхозјаскџџ вџрлезіг кџжлџ абу вџчалџма хоџајственнџ договорјас, преступнџја нџжџ мунџ вџрлезысјаскџџ інџвџдуалнџ соглашеніејас вџчалџм.

К—в.

Рајпартактџв семінар вылын

Август 10—12-џџ лунјасџ рајпартактџвџн нудџсџ семінар.

Семінар вылын бура велџдџчыны Каракџіев, Пануков, Јекішев да Топін јортјас, кодјас проработајтџм џемајас бура гџџџрвоџмны да џтвџчајтџсны став сетџм вопрџсјас вылџ.

Но торја коммунистјас, кыџі Менџеров, Бобін да Ізјуров јортјас семінар вылын петкџдлісны нефісціплінірованност. Менџеров да Ізјуров јортјас велџдџчыны волісны сџмын 2 час кџжлџ, а Бобін весіг ез јавітџчыв. Најџ „занатџс“ асланыс ведомственнџ ужјасџн, „некор“ велџдџчыныс...

Семінар вылын помџџ ез велџдџчы і ВКП(б) рајкомса секретар Шуктомов јорт, коді сіџ-жџ 4 час велџдџџм бџрын муніс командіровкаџ.

Колџ пуктыны пом ташџм ужыслы. Завџдџтны велџдџчыны большевістскџја да партијној велџдџџмџ кыкыны рајцентрсџа став коммунистјасџс.

дорџнін.

Парторгјаслы тџдвылџ

ВКП(б) рајком август 25-џџ лунџ Вылгортџ чџкџртџ агітаторјаслыс 10 лунја курс.

Курс вылџ колџ локны Прџндџр сіктсџветыс 4 мортлы, Час сіктсџветыс—4, Кр'ажскџј механизірованнџ базаыс—1, доџ сіктсџветыс—2, Оџол сіктсџветыс—2, Ыб сіктсџветыс—5, Лопју сіктсџветыс—5 да Вылгорт сіктсџветыс—4 морт. Агітаторјас курс вылџ ставыс колџ локны 27 мортлы.

Індџм сіктсџветувса парторгјаслы, кад кџжлџ колџ ыстыны індџм лыда став агітаторјасџс.

ВКП(б) рајком—дорџнін.

**КОЛХОЗНОЈ МУЈАС
ВЫЛЫН**

**Луныс-лунџ
џдыс соџџ**

Нанџ уберітан уж вылын Пажгаса МТС-лџн Ыб сіктсџветувса колхозјасын ужалџ комбајн.

Комбајнер Безносіков јорт вундыны первојја петан лунџ вундџс сџмын 1 гектар. Мџџ луннас вундџс 4 гектар, а кџймџџ луннас вундџс-нџн 6 гектар.

Безносіков јорт нџшта-на кџсџџ кыпџџны лунса проізвиџительностџ да МТС-ын кџсџџ сувтны возынмуныс комбајнерјас радџ.

К—в.

**Тџлысџн 87,5
трудџџен**

54 арџса колхознік Васка Прокџ (Клім Ворошілов нџма колхоз, Зеленец сіктсџвет) турун пуктан ужјас вылын быд лун нормасџ тыртџ 250 прџцент вылџ.

Сіјџ тџлысџн ужаліс 87,5 трудџџен.

Комсомолец.

**Ештџџџма шабдџ
нещкџм**

Зеленец сіктсџветыс „Вескыд туј“ колхоз шабдџ нещкан ужјас ештџџіс. Колхозын џні мунџ шабдџ кџстџм, шырџџм да волсалан ужјас.

Вундџма 4 гектар вылыс іџ.

**Тыртісны 50
прџцент вылџ**

Лопју сіктсџветувса колхозјас шабдџ нещкан план тыртісны 50 прџцент вылџ.

„Выл мет“ колхоз колана 1,4 гектарыс нещкџс да волсаліс 1,3 гектар вылыс шабдџ.

Тайџ-жџ колхозыс вундџс 3 гектар вылыс іџ.

**Сталін нџма
колхоз мед-
возын**

Сталін нџма колхоз (Шошка) август 10-џџ лун кџжлџ зерновџі кџџа вундџс 23 гектар вылыс да озімовџі кџџа—19 гектар вылыс.

Нанџ ідралан ужјасџн Сталін нџма колхоз орџјысџ Красін нџма колхозкџџ.

Век-на кџсџџны

Вылгорт сіктсџветулын квајт колхоз пџыс вундыны петісны сџмын-на 4 колхоз. Талунџџ вундыны ез петны Чапајев да „Победа“ нџма колхозјас. Тани век-на „воџ“, нанџыс „абу-на воџма“, кџџ ескџ ем-нџн став поџанлуныс вундыны.

Мі јуалам Чапајев да „Победа“ нџма колхозса јуралысјаслыс, кор кџсџџны петны вундыны?

џџі машінаџн...

Кујбышев нџма колхоз (Лџзым) август 12-џџ лун кџжлџ вундџс 10 гектар вылыс іџ да 4,3 гектар вылыс су.

Вундан уж вылын ужалџ џџі машіна.

**УЖАЛџ 2
МАШІНА**

Ыб сіктсџветувса „Труд“ колхозын вундан ужјас вылын ужалџ 2 машіна (лобогрејкајас).

Тайџ кык машінанас август 10-џџ лун кџжлџ вундџсны 13 гектар вылыс су.

Колхозын џні вундан ужјас мунџ гырыс џџасџн.

**Государствџлы
медбур турун**

Сталін, Красін, Буџонны, „Завет Ілјіча“ да „Краснаја горка“ колхозјас (Шошка сіктсџвет) август 4-џџ лун кџжлџ госуџарствџлы турун поставка сџајтісны колана дџнџ 100 прџцент вылџ.

**Антџмеханізаторјаскџџ колџ
нудџны решіџельној тыш**

Пажгаса МТС Шошка сіктсџветувса колхозјасџ нанџ уберітан ужјас вылџ вайіс комбајн. Но комбајнџс торја колхозса јуралысјас встравітісны вывті омџла.

Красін нџма колхозын јуралыс Пануков оз сет комбајнџн вундџм вылџ му участџк. Сіјџ комбајнџн вундџм вылџ первој загџнџн мунны оз лџсџџ туј. Абу даџџма тырмымџнја мешџкјас.

Іџк-жџ ташџм антџмеханізаторскџј практика нудџџ і Сталін нџма колхозын јуралыс А. В. Желкін, коді комбајн улџ вундан участџкјас, медым комбајнџн оз ло вундыны, сіјџ участџкџ сувтџџџма колхознікјасџс кџн вундыны, сек, кор посны участџкјасын да чоја мујасын нанџыс воџма да кџнас оз вундыны.

Ташџм антџмеханізаторскџј практика нудџџмџ зџв бура тџџџ рајзџса јуралыс, і МТС-са дџректор, но колана мера век-жџ оз прімітны, нанџітџџны.

Колхознік.

Снімок вылын: „Пролетарскџі победа“ колхозын (Западној обл., Калмыцкџј АССР) комбајн нанџ уберітан уж вылын.

МК—1100 моло- џлајас вылын ужалігџн	МО-900 да ЫџО 34 молоџлајас вылын ужалігџн
---	--

Тракторістјас да моторістјас нефтеџвџга-тејас да локомотџл берџын барабанџ сџталысјас (барабаншџікјас). Ізас да жуг тџчысјас (скірдџправјас) Молотџлка полка вылџ колта мыччалысјас, сорџман молотџлка дџрџ колта мыччалысјас да ізас да жуг сорџм вылџ мыччалысјас, нанџ тџлџдысјас да сортірујтџсјас. Молотџлка дџрыс ізас да жуг куртысјас, барабаншџікы колта мыччалысјас, молотџлка дџрыс нанџ ідралысјас. Молотџлка дџрыс ізас да жуг новлысјас.

0,30 трудџџен	0,35 трудџџен
0,20 трудџџен	0,25 трудџџен
0,17 трудџџен	0,28 трудџџен
0,15 трудџџен	0,20 трудџџен
0,10 трудџџен	0,12 трудџџен

Рекомендујтны колхозјаслы молотџлкаџн выработкалыс лунса норма соџтџџџн тыртџм дырјі сетны колхознікјаслы, кодјас ужалџны молотџлка вылын, преміја најџ сџельној расценка серті 150 прџцент размерын 8. Нефтеџвџга-тејас да

локомотџлјас берџын тракторістјаслы да моторістјаслы вартџмын совхозјасын ужыс мынтысџм нудџны машіністлџн сџма зарабџтокыс 80 прџцент размерын, сезонној норма соџтџџџн тыртџмыс сџма преміјајас лыдџџџмџн.

Первенство бостом вёсна!

Міжан Пажгаса МТС-ын тувсов гбра-кбзан кадын ужаліс 31 ХТЗ трактор. Оні локтіс ншта 2 трактор. Колхозјасын талуња лун кежлө ужалө 33 трактор.

Государстводн сетом тракторјасон гбром выло план МТС август 5-од лун кежлө тыртис 65 прбчент выло. Гброма 7225 гектар му. Тајө плбщадсө гбргон МТС-увса тракторістјас економітисны 7 сурс килограмм гор'учөј.

Тракторнөј бригадјас лбвсын медбура ужалө Иван Петровіч Мартынов јортлбн бригада (Пажга), коді август 5-од лун кежлө государственнөј план тыртис 97 прбчент выло, лбб бид трактор выло шбркода гбрма 302 гектарон.

Мартынов јорт бригадын тракторіст-стахановец Васіліј Івановіч Ілчуков јорт аслас сменаын гбріс колана план дінб 180 гектар пыдді 260 гектар. Оплесніна да Меркурева јортјас асланыс трактордн гбрісны 304 гектар. Најб государственнөј норма тыртисны 97,2 прбчент выло да економітисны 414 килограмм гор'учеј.

Мартынов јорт бригадыс оз јона колчы і Шошка сіктсбветувса Сівов јортлбн бригада, коді государственнөј норма тыртис 91,5 прбчент выло, лбб шбркода бид трактор выло гбрма 293 гектардн. Тајө тракторнөј отр'адса бригадын медбура ужалө тракторіст Нестор Степановіч Чеусов јорт, коді гбріс-нн 302 гектар да економітис 822 килограмм гор'учеј.

Оз омбла ужавны і Лбзымса тракторнөј отр'адын тракторістјас, кодјас норманысб тыртисны 86,2 прбчент выло.

Тајө тракторнөј отр'адса бригадјасын, бригадјас јурнуодбдн паскбдма социалістическөј ордысбм да стахановскөј двженіје. Бригадаса бид шлен ордысбны јорта-јортныскбд. Бригадын бидн тышкасбны первенство бостом вёсна, унжык гбром вёсна, унжык гор'учеј економітом вёсна.

Тракторнөј бригадјасын абу сещбм тракторіст, коді ескб оз велбдчы техническөј кружокјасын, најб зібны тбдмавын јонжыка тракторлыс частјас да сібкбн бидрбны тракторјаслыс жугавлбм, прбста сулалбм.

Но такбд бтшбщ ембс і ббрын муныс тракторнөј бригадјас, кодјас зонвас ббрб кыскбны МТС-дс.

Сіз, напрімер, Ібб сіктсбветувса Муравјевлбн тракторнөј отр'адса бригада шбркода гбріс сбмын-на 155,5 гектардн трактор выло. Чабановлбн бригада—168,6 гектардн трактор выло. Тајө бригадјасыс зев еща економітисны і гор'учеј.

Муравјев да Чабанов бригадјаслбн ббрб колбмыс сыын, мыј најб, кыз бригадјас, бригадаса шленјас пбвсын ез вбмбстчыны стахановскөј двженіје паскбдбдын. Омбла нубдбны тыш і простбјаскбд.

Могыс сулалө сыын, тракторістјас пбвсын стахановскөј двженіје паскбдбдн бид бригадалы, тракторістлы колб тышкасны первенство бостом вёсна да сібкбн бид трактор выло сетом план тыртны содтбдн да МТС-дс республикаын сувтбдны возынмуныс МТС-јас радб.

МТС-са діректор—**ЗАБОЈЕВ.**

Нарушајтөны колхознөј устав

Рајонувса возынмуныс колхозјас ештбдисны турун пуктан ужјас да организованнөја бостбисны выл сталінскөј урожај ідралан ужјас выло. Вблі став позанлуныс турун пуктан ужјас ештбдны і Лопыдін сіктсбветувса „Выл вын“ колхозлбн, но віјас вылын омбла уж котыртбм вёсна да турун пуктан уждн вескбдлытбм вёсна колхоз турун пуктан плансб тыртис сбмын-на 50 прбчент выло.

Колхозын јуралыс Калінын турун пуктан кадын ез петавлы віз выло, бригадајасб. Сібб оз тбд колхозыс медбура јбзбс—стахановецјасбс. Віз вылын стахановскөј двженіје котыртбм пыдді Калінын да сіктсбветса јуралыс Гілев сбмын јубны.

„Выл вын“ колхозын омбла муно тыш і скбтјурлыд содтбдын. Скбтвіқан план тыртбма 50 прбчент, но сы выло відбдтбгвек-ва

скбтјурлыдсб чінтбны. Со днн-на начкісны бтн бш да јасбб вузалісны.

Правленіје шбкыда нарушајтлывлб колхознөј устав.

Со кымынкб прімер: ветерінарнөј фелдшер Кірушев јорт петіс тблысса отпускб шојччыны да колхознөј уж выло ез ветлы кымынкб лун да сыыс колхозлбн правленіје штрафујтис. Лібб сещбм факт,—колхозныда Н. Гулајева јортлбн вісмбма кагаыс да фелдшер Гулајева јортбс освоббдтис вежон кежлб, код кадб і ез ужав колхозын, но колхозлбн правленіје фелдшерскөј справка выло відбдтбг Гулајева јортбс штрафујтисны 15 трудофен.

Мі чајтам, мыј рајсполком да рајзо „Выл вын“ колхозын јуралыс Калінын выло прімітасны колана мера.

Шлен.

13—15 кубометрбн лун

Мажаса вбрпунктын пбрбчысјас Мансурскіј Јаков Кірілович, да Јелфімов Серафім Гаврілович бидлун вбчбны 13—15 кубометрбн вбр. Нормасб тыртбны 200 прбчент выло.

Но Мажаса вбрпунктын вескбдлысјас тајб стахановецјаслыс прімерсб да опытсб паскбдбм вёсна оз тбждысны. Вбрлезыс-стахановецјаслыс оз сетны колана условіје.

Пбрбчыс.

Пуктыны пом колхознөј сталінскөј устав вежнбд- лбмлы

Шошкаса сібтсбветын Буфонныј нма колхозыс колхозныца Анна Васіліевна Попова јавнбја зугб колхознөј сталінскөј устав. Сібб аслас пыскбд, коді ужалб лехсім артелын, колхозын ужалбм пыдді колхознөј віјас вылыс бид лун пуктб турун асланыс лчнбј пблза выло.

Та јылыс тбдбны і бригадир, і колхозса председател, но некущбм мера оз прімітны.

Колб чорыда тышкасны колхознөј сталінскөј устав зугысјаскбд.

Тбдыс.

Челад вёсна абу тбждысбм

„Пахар“ колхозын (Пал сібтсбвет) котыртбма челадлы јаслі. Помешченіје јаслі улб сетбма медбурсб, но пышкбсас кущбма олбвы кагајасыс, некод оз тбд. Јаслі тырбма гутбн. Ошнјасыс ставыс жугавлбма.

Кагајасыс сојан-јуан лбсбдны буржык доз ннбм абу. Чачајас сіб-жб абубс. Кага візсјас пбвсын дсціпліна усбма. Колхозникјас кага вајбны јасліб 4 час асылы, а візсјас локтбны сбмын 5-6 часын.

Колхоз правленіје оз тбждыс јасліын бур пбрдок лбсбдбм вёсна. Јасліын јуралыс Бельх унаыснн шыбдчывліс правленіјелы бшнјас вбчбдбм јылыс да сојан-јуан дозмукјас лбсбдбм јылыс, но колхозса јуралыс Прокушев век-на кбсјб...

М. Ш.

Сбмын-на 1,5 прбчент

„Поворот“ колхозын скбтбс дбзбрітбны омбла. МТФ-ын учот-отчетност пуктбма локта, но колхозса јуралыс Је. І. Таскајев оз прбверіт МТФ-лыс ужсб, мыј вёсна колхоз государстволы јбв поставка мынтис сбмын-на 1,5 прбчент выло.

Візбдыс.

Снімок вылын: Кітајскөј арміјаса бојецјас позіціја вылын.

Испаңјаса фронтјас ВЫЛЫН

Асыввыв фронт

Оборона куза испанскөј министрстволбн август 12-бд лунса офіціалнөј сводка серті, мјатежнїкјаслыс да интервентјаслыс республиканецјас позіціјас выло атакајас Сегре ју вескбдывв берег вылын ікбкз венбма республиканскөј војскајасбн. Ебро секторын интервентјаслыс у да јт чіс бостны 698,705 высотајас да Санта Мардалено. Но регыдбн республиканецјас асланысконтратакадн мырдісны прбтивнїкыс сібб высотајасб. Прбтивнїк во-рб атакујтис 698 высота выло. Республиканскөј војскајас вывті ыжыд мужестводн венісны прбтивнїкыс став атакајасб.

Республиканецјаслбн 28 істребїтель да интервентјаслбн 39 самолет костын сынбдыввса ббј дырї республиканецјас ускбдісны ку-

јим, мессершмїдт“ да бтн-кык мотора аероплан, кык самолет воштбмдн. Республиканскөј самолетјаслбн екіпаж чечыштис парашјут јас вылын.

Леванта фронт

Ел Торо гбрасан рытывывланын республиканецјас вбмбстчбмдн пансіс ббј. Прбтивнїкыс фронт орбдбмдн, республиканецјас бостісны Касїта феарнау. Універсалес дорса гбрајас рајонын (Теруелсан рытывывланын) республиканецјас мыјкб мында вежисны асланыс позіціјаслыс расположеніјесб. Ајодар секторын республиканскөј војска, пыдї вылазка вбчбмдн, вббдчисны тајб пунктлбн војвыв окраїнајасб. Прбтивнїк, кодбс зырбнц республиканецјас, бостб тбдчы-мбнја воштбмјас.

Кітајын војеннөј дествіјејас

ЦЕНТРАЛНӨЈ КИТАЈЫН

Ббрја каднас војеннөј дествіјејаслбн актївност Јанцзы ју лунывв берег вылын, Цзучансан рытывывв да лунывв рајонын чініс. Нанчан направленіјеын лунывло мунны јапонскөј војскалбн зіблбмјас помасісны неудачадн. Шахе станціја рајонын (Цзучаныс лунывлын) јапонецјаслыс вблі вбчбма серјознөј пораженіје да најб ббр вешїсны 4 километр ббрб.

Јанцзы ју војвыв берег вылын јапонскөј војскадн Хуанмејлан ббрынтбмббрын, јапонскөј командованіје заводітис шыбланы подкрепленіјејас Цзучаныс, но налбн вобмыс днбз-на кутсб. Хуанмеј сулалб кітајскөј војска удар улын. Тајхусан рытыв-војвылын јапонецјас лылбны артілдеріјасыс кітајскөј позіціјајас, но положеніјеыс ез вежыс. Установітбма, мыј Цяншан дорса ббјјасын вббма Тангавалбн 101 јапонскөј двізіјаыс полкса командірбс.

Рејтер агентстволбн хан-

коускөј корреспондент, Цзучан рајонса фронт вылын положеніје характерїзујтбмдн, гїжб, мыј кітајскөј салдатјас пбвсын чувствуйтсб ыжыд подјом. Јапонецјас терпїтисны ыжыд пораженіје да бн быт лбб вїччысны выл подкрепленіјејаслыс вобм да вбчны перегруппїровка. Сбмын та ббрын најб вермасны во-рб нубдны актївнөј војеннөј операцијајас.

ЛУНВЫВ КИТАЈЫН

Централнөј Кітајса фронт вылын неудачајасдн скбромом јапонскөј авіаціја вылыс ускбдчис мїрнөј карјас выло, најбс чорыда бомбардїрујтбмдн. Ббрја лунјас чбжбм јапонскөј авіаціја ез дугбдлы Кантон выло усласбмјас. Кантон кык лун бомбардїрујтбмдн вббма 296 да раїнбтбма 400 гбгбр мортбс. 340 керка пбртбма развалїнајасб.

Ответственнөј редактор **А. КАРМАНОВ**